

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1253

22.12.2021

HELP Forsikring AS

Retts hjelp

Retts hjelp – tvist om opphavsrett – dekningsmessig rettsområde?

I forbindelse med oppføring av enebolig oppstod tvist mellom sikrede og et byggmesterfirma. Stevning ble inngitt tingretten, og firmaet krevde erstatning for krenkelse av vern for bygningstegninger. Retten kom til at byggmesterfirmaets tegninger var vernet som åndsverk, og at det forelå en krenkelse av firmaets opphavsrett som ga rett til erstatning. Sikrede søkte om dekning hos selskapet for advokatutgifter tilknyttet tvisten. Selskapet avsto erstatningskravet under henvisning til at saker etter åndsverkloven faller utenfor dekning. Spørsmålet er om sikrede har krav på dekning av advokatutgifter. Nemnda kom til at tvist om opphavsrett var unntatt retts hjelpsforsikringen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 95 984

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning av retts hjelpsutgifter.

Sikredes retts hjelpsforsikring har følgende dekning:

(...)

2.2 Til og med domstolsbehandling

Sikrede, i egenskap av privatperson, har også rett til forebyggende juridisk rådgivning, samt advokatbistand under dialog og forhandlinger med motpart og for domstolen, innen følgende rettsområder:

- Familierett
- Barnerett (...)
- Arverett
- Forbrukerkjøp av varer og håndverkertjenester, og privat kjøp/salg av varer (...)
- Fast eiendoms rettsforhold, avgrenset til:
 - Etablerte rettigheter, herunder eiendomsrett, grenser, servitutter og festeforhold, men med unntak av panterettigheter
 - Ekspropriasjon av eiendom og rettigheter der Sikrede er den som må gi fra seg retten
 - Naboforhold etter naboloven eller grannegjerdeloven
 - Leie/utleie

(...)

- Førerkortbeslag (...)

Sikrede fikk utarbeidet tegninger av et hus som han skulle bygge sammen med sin kone.

Tegningene ble utarbeidet i 2018 av firma G.P. Sikrede og byggmesterfirmaet ble ikke enige om

endelig versjon av tegningene og inngikk heller ikke avtale om oppføring av boligen. Sikrede engasjerte deretter nytt firma til å bistå med ferdigstilling av boligtegnningene. I mars 2018 oppstod det uenighet mellom sikrede og firma G.P. vedrørende bruken av de opprinnelige tegningene.

Sikrede søkte da dekning under egen rettshjelpsforsikring hos selskapet. Selskapet avslo dekning 8.6.18 som følge av at forsikringen ikke dekket bistand ved oppføring av bolig og bruk av arkitekttegninger.

I juni 2020 tok firma G.P. ut stevning som følge av brudd på åndsverkloven og gjorde krav på erstatning. Byggmesterfirmaet fikk medhold i tingretten, og saken ble ikke anket. Sikredes egne advokatutgifter var på kr 195 984. Forbundsforsikringen til sikredes kone dekket kr 100 000 til juridisk bistand.

I mai 2021 søkte sikrede om dekning under sitt fagforbunds rettshjelpsforsikring.

Selskapet avslo erstatningskravet 19.5.21 og viste til at saker etter åndsverkloven falt utenfor dekning.

Avslaget ble opprettholdt ved e-post av 10.6.21, etter at sikrede anførte at sakene måtte behandles som fast eiendoms rettsforhold.

Sikrede klaget til Finansklagenemnda 28.6.21.

Sikrede krever dekning for utgifter til rettshjelp og anfører at tvisten er omfattet av vilkårenes pkt. 7.1 om fast eiendoms rettsforhold. Unntaket i pkt. 7.2 for saker om kjøp/salg av fast eiendom, herunder saker om nyoppføring eller total rehabilitering av boenhet/fritidsbolig, gjelder ikke sikredes situasjon. Huset var ikke oppført da første stevning ble mottatt i 2018, og eiendommen var kun en råtomt. Fagforbundet til sikredes kone har tilsvarende vilkår hos sitt forsikringsselskapet, og dette selskapet har dekket deler av advokatutgiftene.

Selskapet avviser ansvar og anfører at juridisk bistand i forbindelse med en tvist om opphavsrett er en immaterialrettslig problemstilling som ikke dekkes av forsikringen. Opphavsrett faller ikke inn under verken "fast eiendoms rettsforhold" eller noen av de andre rettsområdene som er dekket, jf. forsikringsvilkårene 2018 pkt. 2.2. Saken ble innmeldt i 2018, og det er vilkårene på meldetidspunktet som skal legges til grunn ved vurderingen av dekningen. Saken er heller ikke dekket under vilkårene for 2021. For det tilfelle at det hadde gjort det, vil det uansett vært omfattet av unntaket for "nyoppføring" i forsikringsvilkårenes pkt. 7.2.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på dekning av utgifter til juridisk bistand.

Den aktuelle tvisten gjelder bruk av tegninger fra G.P. Nemnda forstår saken slik at tvisten oppsto i 2018, og at det er vilkårene fra 2018 som må legges til grunn for spørsmålet om dekning. Disse vilkårene omfatter bl.a.:

- Fast eiendoms rettsforhold, avgrenset til:
 - Etablerte rettigheter, herunder eiendomsrett, grenser, servitutter og festeforhold, men med unntak av panterettigheter
 - Ekspropriasjon av eiendom og rettigheter der Sikrede er den som må gi fra seg retten
 - Naboforhold etter naboloven eller grannegjerdeloven
 - Leie/utleie

Forsikringen omfatter "fast eiendoms rettsforhold", men avgrenset til de rettigheter som er spesifikt nevnt. Det følger av den fremlagte tingrettsdommen at tvisten gjaldt opphavsrett, altså brudd på åndsverkloven. Åndsverkloven gir rettigheter til de som skaper noe, og utgjør et eget rettsområde. Dette faller utenfor de rettsområder knyttet til fast eiendom som er angitt i klausulen.

Sikrede viser til vilkårene i forsikringsavtalen gjeldende fra 1.1.21, men disse vilkårene gjelder ikke for en tvist som oppsto i 2018.

Sikrede viser til at deler av advokatregningen er dekket under ektefellens forsikring. Disse vilkårene er heller ikke avgjørende for spørsmålet om hva som er dekket under sikredes forsikring fra 2018.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).